



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

14 ΣΕΠ. 2012

Αθήνα 13/9/2012
Αριθμ. Πρωτ.: 126

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Μέτρα στήριξης του τομέα του ελαιολάδου»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 987/23-8-2012 ✓

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Κασαπίδης, Ε. Κόνσολας, Ι. Λαμπρόπουλος, Α. Δαβάκης, Ι. Ανδριανός, Α. Μαρίνος, Γ. Κοντογιάννης, Δ. Αυγερινοπούλου, Ε. Καρανάσιος, Ε. Κεφαλογιάννης, Ε. Αυγενάκης, Ι. Πλακιωτάκης, Ν. Σταυρογιάννης, Γ. Κωνσταντόπουλος και Κ. Κουκοδήμος**, σας πληροφορούμε τα εξής :

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στο ελαιόλαδο ως ένα εθνικό προϊόν υψηλής βιολογικής και διατροφικής αξίας, άριστης ποιότητας και μεγάλης οικονομικής οημασίας τόσο για τη χώρα όσο και για τις 500.000 περίπου οικογένειες που το παράγουν.

Για τη στήριξη του τομέα και των παραγωγών, το ΥΠΑΑΤ εφαρμόζει και προωθεί μια σειρά μέτρων, όπως τα ακόλουθα:

- Χορήγηση των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης.
- Εφαρμογή πολιτικής ποιότητας με στροφή σε πιστοποιημένα, ασφαλή και ενταγωνιστικά προϊόντα. Μέσα από τα προγράμματα ειδικής στήριξης, σε εκτέλεση του άρθρου 68 του Καν.(ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, το ΥΠΑΑΤ ενισχύει τους παραγωγούς προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, οι οποίοι ταυτόχρονα καλλιεργούν, εφαρμόζοντας σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή βιολογικής γεωργίας και παραδίδουν ελαιόκαρπο σε πιστοποιημένες για το σκοπό αυτό από τον ΟΠΕΓΕΠ επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να τηρούν τις νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κανονιστικές διατάξεις, σχετικά με την τήρηση του συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων που βασίζεται στις αρχές HACCP. Το ύψος της συνολικής κοινωνικής χρηματοδότησης ανέρχεται σε 10.000.000 € ετησίως για τα έτη 2010, 2011 και 2012.
- Προγράμματα δραστηριοτήτων των Οργανώσεων Ελαιουργικών Φορέων (ΟΕΦ) του Καν.(ΕΚ) 867/2008 της Επιτροπής, σε εφαρμογή του Καν.(ΕΚ)

1234/2007 του Συμβουλίου, μέσα από τα οποία ενισχύονται οι φορείς του κλάδου για την εκπόνηση προγραμμάτων, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων ελαιοκομικών προϊόντων, την παροχή τεχνικής βοήθειας σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, την ιχνηλάτηση και την πιστοποίηση των παραγόμενων προϊόντων, και βεβαίως την προστασία του περιβάλλοντος, στην οποία δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα. Τα προγράμματα αυτά ξεκίνησαν πιλοτικά το 2003 και θα συνεχίζουν να εφαρμόζονται και κατά την τριετία 2012-2015, με συνολικό ύψος κοινοτικής χρηματοδότησης 33.294.000 € ανά τριετία.

- Δράσεις του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (Π.Α.Α.) 2007-2012 «Αλέξανδρος Μπαλιατζής» για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Χρηματοδότηση των επενδύσεων για τη μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων για παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- Προγράμματα προώθησης και προβολής του Ελληνικού ελαιολάδου, με ανάλογη χρηματοδότηση των φορέων του κλάδου.
- Κατοχύρωση ελαιολάδων και ελιών με γεωγραφική ένδειξη στην ΕΕ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η χώρα μας έχει καταχωρίσει 27 ελαιόλαδα ως ΠΟΠ και ΠΓΕ, μεταξύ των οποίων και μερικά τα οποία είναι ευρέως γνωστά, με έντονα εξαγωγικό χαρακτήρα, όπως Καλαμάτα ΠΟΠ, Σητεία Λασιθίου Κρήτης ΠΟΠ, Λακωνία ΠΓΕ, Πεζά Ηρακλείου Κρήτης ΠΟΠ, Χανιά ΠΓΕ Λέσβος ή Μυτιλήνη ΠΓΕ, Βόρειος Μυλοπόταμος Ρεθύμνης Κρήτης, Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης ΠΟΠ, Βιάννος Ηρακλείου Κρήτης ΠΟΠ κ.ο.κ.

Αναλυτικότερα, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλιατζής», τα μέτρα και οι δράσεις που αφορούν στην προώθηση των βρώσιμων ελιών και του ελαιολάδου, είναι τα εξής:

- Μέτρο 132 «Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων»

Το Μέτρο αποσκοπεί στη στήριξη μεθόδων παραγωγής που αποβλέπουν στη βελτίωση των γεωργικών προϊόντων, με σόχο την παροχή εγγυήσεων στους καταναλωτές ως προς την ποιότητα και τη διαδικασία παραγωγής των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, καθώς και στην επίτευξη προστιθέμενης αξίας για τα πρωτογενή γεωργικά προϊόντα και τη βελτίωση των δυνατοτήτων διάθεσής τους στην αγορά.

Η στήριξη παρέχεται στους παραγωγούς προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις δαπάνες πιστοποίησης, που προκύπτουν από την ένταξη στα συστήματα ποιότητας της βιολογικής γεωργίας και της ολοκληρωμένης διαχείρισης στη φυτική παραγωγή (AGRO2). Το μέγιστο ποσό στήριξης είναι 1.700 € ετησίως και η διάρκεια 5 έτη.

Κατά την 1η πρόσκληση του μέτρου, κατατέθηκαν 5.585 αιτήσεις ενίσχυσης, από τις οποίες εγκρίθηκαν οι 2.759. Σήμερα στο μέτρο παραμένουν ενταγμένοι οι 1.550, με συνολικό προϋπολογισμό τα 8,2 εκ €.

Συγκεκριμένα, από το σύνολο των ενταγμένων, στον κλάδο του ελαιολάδου έχουν ενταχθεί πανελλαδικά 603 παραγωγοί, με εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη τα 2,77 εκ €.

· «Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης» (Μέτρο 133)

Το Μέτρο στοχεύει στην παροχή στήριξης σε «ομάδες» παραγωγών που παράγουν προϊόντα ποιότητας, με στόχο την προώθηση των προϊόντων ποιότητας και την ενημέρωση των καταναλωτών για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, έτσι ώστε αφενός ο καταναλωτής να γνωρίζει «τι τρώει» και αφετέρου να είναι πρόθυμος να επωμισθεί ένα μεγαλύτερο κόστος για την αγορά των προϊόντων αυτών, αφού το συνολικό κόστος σε σχέση με την «αξία του προϊόντος» («value for money») διαμορφώνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Το μέτρο απευθύνεται σε δικαιούχους του Μέτρου 132, που παράγουν τα ίδια προϊόντα και συστήνουν ομάδες παραγωγών νομικής μορφής κατά προϊόν και σύστημα ποιότητας και επιθυμούν να τα προωθήσουν στην εσωτερική αγορά (χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Η στήριξη αφορά στο 70% των επιλέξιμων δαπανών για τα συνολικά επιχειρησιακά σχέδια τριετούς διάρκειας που θα υποβάλλουν αυτές οι ομάδες.

Οι επιλέξιμες δράσεις αφορούν ενημέρωση (ενημερωτικά φυλλάδια, αφίσες), προώθηση (διαφημιστικές καταχωρήσεις στα ΜΜΕ, ιστοσελίδα, ενημερωτικά cd, dvd), διοργάνωση/ συμμετοχή σε συνέδρια και εκθέσεις, προώθηση και διεκίνηση στην εσωτερική αγορά και οργάνωση επισκέψεων σε μονάδες παραγωγής.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της πρόσκλησης του μέτρου (λήξη 31.5.12), υπεβλήθηκαν 3 προτάσεις που αφορούν στην προώθηση της ελιάς Χαλκιδικής, συνολικού προϋπολογισμού 210.000 €.

Επιπρόσθετα, για την προώθηση και προβολή του ελληνικού ελαιολάδου στην αγορά της ΕΕ αλλά και τρίτων χωρών, το ΥΠΑΑΤ προωθεί την υλοποίηση σχετικών προγραμμάτων, στο πλαίσιο των Καν. (ΕΚ) 3/2008 του Συμβουλίου και (ΕΚ) 501/2008 της Επιτροπής.

Στο πλαίσιο αυτών των Κανονισμών, έχουν υλοποιηθεί:

- Έξι (6) προγράμματα, συνολικού προϋπολογισμού 15.361.866€, για την προώθηση του ελαιολάδου και
- Δύο (2) προγράμματα, συνολικού προϋπολογισμού 1.716.000€, για την προώθηση του ελαιοκάρπου,

Στην παρούσα φάση, βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση τριών (3) προγραμμάτων, συνολικού προϋπολογισμού 11.771.307€, εκ των οποίων τα δύο (2) αφορούν στην προώθηση ΠΟΠ/ΠΓΕ ελαιολάδου.

Επιπλέον, το ΥΠΑΑΤ, μετά από αξιολόγηση, απέστειλε, στις 15/6/12, στην Ε. Επιτροπή για έγκριση προγράμματα προώθησης και προβολής αγροτικών προϊόντων, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και ένα πρόγραμμα προώθησης ελαιολάδου, συνολικού προϋπολογισμού 5.231.460€.

Δικαιούχοι χρηματοδότησης είναι επαγγελματικές και διεπαγγελματικές οργανώσεις παραγωγών, που έχουν τη δυνατότητα υποβολής προτάσεων δύο φορές ετησίως (Απρίλιο και Σεπτέμβριο). Η κοινοτική χρηματοδότηση ανέρχεται σε ποσοστό 50%, η εθνική συμμετοχή σε 20% και των δικαιούχων σε 30%.

Αναφορικά με τους ελέγχους στον τομέα του ελαιολάδου, σημειώνεται ότι ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, ως φορέας Πιστοποίησης και Επίβλεψης των 27 αναγνωρισμένων ελαιολάδων ως ΠΟΠ/ΠΓΕ, καθώς και των ελαιολάδων βιολογικής γεωργίας και Ολοκληρωμένης Διαχείρισης, πραγματοποιεί ελέγχους για τη διασφάλιση:

- Της ορθής τήρησης των απαιτήσεων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση όσον αφορά στην προέλευση της πρώτης ύλης (αποφυγή φαινόμενων νοθείας ή /και ελληνοποιήσεων), την παραγωγή, την επεξεργασία, τη συσκευασία, την αποθήκευση, τη διακίνηση και την εμπορία τους και
- Της ορθής χρήσης της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των παραγόμενων προϊόντων, όπως αυτά τροποποιούνται και ισχύουν, με στόχο την προστασία των καταναλωτών και την αποφυγή φαινόμενων παραπλάνησής τους.

Διευκρινίζεται ότι, οι ονομασίες των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ φέρουν ελληνικά τοπωνύμια, ειδικό Κοινοτικό λογότυπο, καθώς και το λογότυπο του Agrocert. Η ιδιαίτερη αυτή επισήμανση διαφοροποιεί τα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ από άλλα παρεμφερή, ώστε οι καταναλωτές, να ενημερώνονται για τις ιδιαιτερότητες και την προέλευσή τους, καθιστώντας τα έτσι πιο ανιαγωνιστικά στην αγορά. Η αυξημένη ζήτηση των καταναλωτών για ελληνικά προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ δίνει τη δυνατότητα στους παραγωγούς πρώτων υλών-ιδίως στις μειονεκτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές – να βελτιώσουν το εισόδημά τους, επιτυγχάνοντας καλύτερες τιμές στην αγορά.

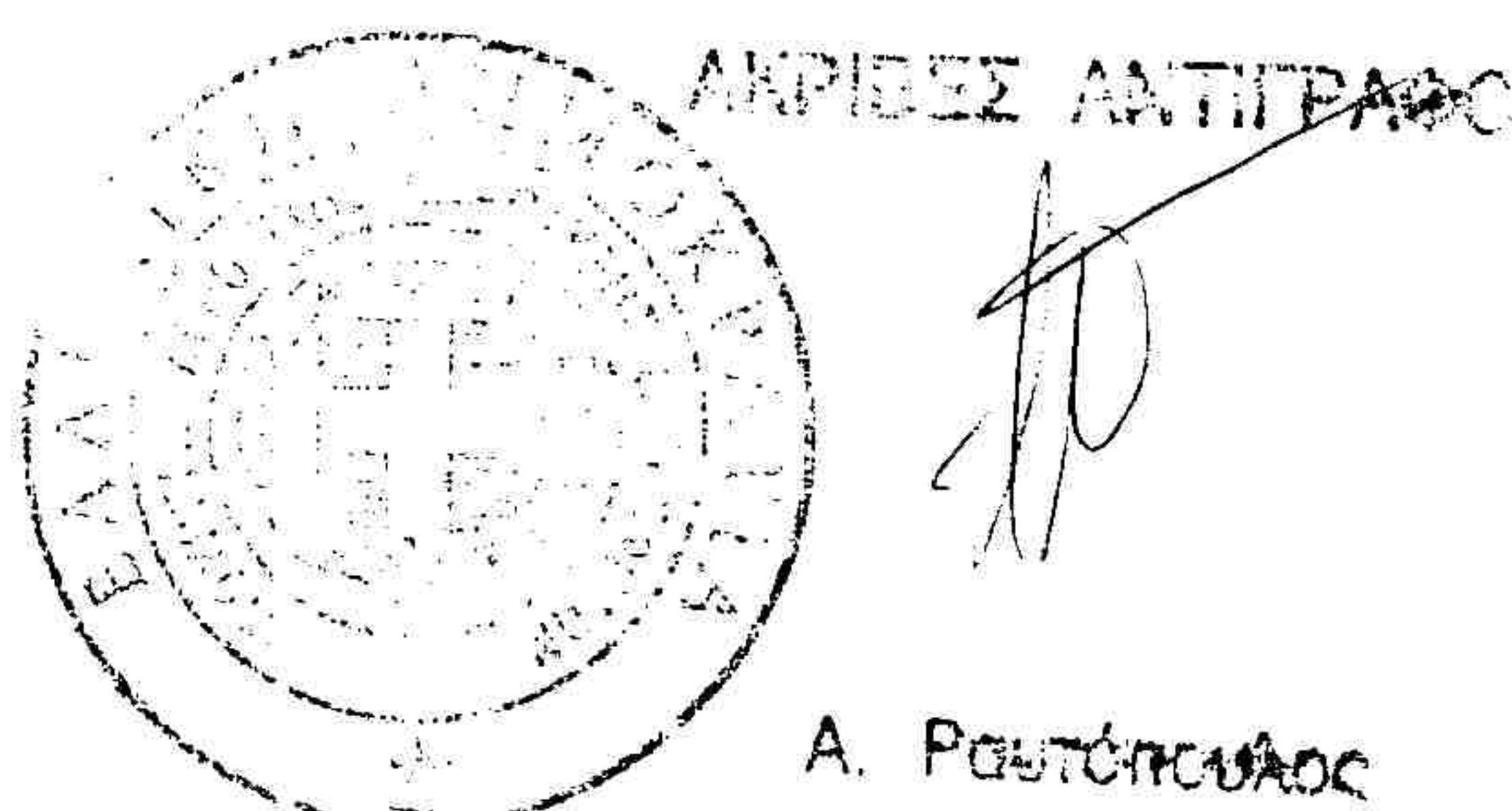
Επιπλέον, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) διενεργεί συνεχείς ελέγχους σε ετήσια βάση, τόσο στα διακινούμενα ελαιόλαδα στην εσωτερική αγορά όσο και σε αυτό που προορίζονται για εξαγωγή. Σε περιπτώσεις προϊόντων μη συμμορφούμενων με την κείμενη νομοθεσία, εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Η τυποποίηση και συσκευασία του ελαιολάδου αποτελεί ένα σημαντικό μέσο επίλεξης μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας. Ωστόσο, στη χώρα μας από το σύνολο των 320.000 τόνων, τυποποιούνται μόνο 60.000τόνοι ελαιολάδου, ενώ οι υπόλοιπες ποσότητες διακινούνται χύμα.

Σε ό,τι αφορά στα πρότυπα εμπορίας, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 29/2012, δίνεται η δυνατότητα αναγραφής στην ετικέτα του ελαιολάδου της ένδειξης «πρώτη πίεση εν ψυχρώ» ή της ένδειξης «εξαγωγή εν ψυχρώ». Επίσης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1924/2006, δίνεται η δυνατότητα αναγραφής στη σήμιανση ορισμένων ισχυρισμών διατροφής και υγείας.

Είναι, ακόμη, σημαντικό να επισημανθεί ότι η τυποποίηση και συσκευασία του ελαιολάδου αποτελεί ένα σημαντικό μέσο επίτευξης μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας. Ωστόσο, στη χώρα μας από το σύνολο των 320.000 τόνων, τυποποιούνται μόνο 60.000 τόνοι, ενώ οι υπόλοιπες ποσότητες διακινούνται χύμα.

Γενικότερα, το ΥΠΑΑΤ επιδιώκει τη θέσπιση αυστηρών κανόνων εμπορίας και ταξινόμησης των ελαιολάδων σε κατηγορίες, λαμβάνοντας υπόψη τις φυσικοχημικές παραμέτρους ποιότητας και συνεπώς κάθε σχετικό ερευνητικό στοιχείο προς την κατεύθυνση αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί. Βεβαίως, εξαιρετικά σημαντική είναι και η μακρόχρονη ερευνητική εμπειρία του Ινστιτούτου Ελιάς και Υποτροπικών Φυτών Χανίων (ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ) σε τομείς που επηρεάζουν την παραγωγή ποιοτικού ελαιολάδου και σε θέματα ελαιοκομίας.



Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κ. Γ. Κασαπίδη
- 2.Βουλευτή κ. Ε. Κόνσολα
- 3.Βουλευτή κ. Ι. Λαμπρόπουλο
- 4.Βουλευτή κ. Α. Δαβάκη
- 5.Βουλευτή κ. Ι. Ανδριανό
- 6.Βουλευτή κ. Α. Μαρίνο
- 7.Βουλευτή κ. Γ. Κοντογιάννη
- 8.Βουλευτή κα Δ. Αυγερινοπούλου
- 9.Βουλευτή κ. Ε. Καρανάσιο
- 10.Βουλευτή κ. Ε. Κεφαλογιάννη
- 11.Βουλευτή κ. Ε. Αυγενάκη
- 12.Βουλευτή κ. Ι. Πλακιωτάκη
- 13.Βουλευτή κ. Ν. Σταυρογιάννη
- 14.Βουλευτή κ. Γ. Κωνσταντόπουλο
- 15.Βουλευτή κ. Κ. Κουκοδήμο